ఆంధ్రభూమి వివిధ వార్షికోత్సవ సంచిక

ఆదివారం, 9-8-1964

గడచినరోజులు

(గతవారం తరువాయి)

(16)

తంజావూరులో మొదటి మూడు రోజులు పరిస్థితులు స్థిమితంగా లేవు. జైలు అధికారులతో దెబ్బలాట సంగతి చెప్పాను. తిండి సరిగాలేదు. మాహాగన్వ ఇక జైలు అధికారుల మీద విరుచుకుపడి వాళ్ళమీద దుమ్ముకూడ విసిరాడు. అతన్ని వెంటనే జైలు ప్రాకారాల మధ్య ప్రదేశంలో కొంచెం సేపు శుద్ధిచేసి బయటవున్న కొట్లలోకి మార్చారు. అంటే "విడి జైలు" వేశారని విన్నాము. తరువాత మళ్ళీ సమావేశపడ్డారు. మా హాగన్వపుది ఉక్కు శరీరం అవడం చేత ఆ దెబ్బలవేమీ అతను లెక్కచెయ్యలేదు. కాని అంత మాత్రాన జైలు ప్రాకారాల మధ్య అరిగే అన్యాయాలను తక్కువ చెయ్యలేం.

జైలు ప్రాకారాల కథ

పాఠకులు బహుశా జైలును బయట నుంచే చూచి వుంటారు. స్వరాజ్య ఉద్యమం ముగిశాక, ఇప్పుడు యువకులు జైలు ప్రాకారాలను దూరంగా చూడటమేగాని పరిచయ భాగ్యం వుండదు. ఆ ప్రాకారాలు వాకు మాత్రం మరవురావు. ఆ రెండుప్రాకారాలు కబంధుడి రెండు హస్తాలలాగా తోస్తాయివాకు. ఎదో వరకంగా వుండే ఈ ప్రాకారాల మధ్య ప్రదేశం ఎన్నో పరుద్దాత్మల పరాభవాల్ని వికటహాసంతో తిలకించి వుంటుంది! గంభీరంగా పడవలసిన మానవ చరిత్రను కళంకితం చేసి వుంటుంది.

ఏ జైలు చూచినా పెద్దకోట గోడలాగ గోడలు, పెద్ద దర్వాజా బయటకు కనిపిస్తాయి. ఈ దర్వాజా కొంచెం చిన్న తలుపు మళ్ళీ దానిలోన చిన్న కన్నం వుంటాయి ఈ కన్నం ద్వారా చూస్తే అటువాళ్ళు. ఇటువాళ్ళు కనిపిస్తారు. లోపలకు ప్రవేశించాలంటే చిన్న తలుపు తెరుస్తారు. లోపలి రెండవ ప్రాకారానికి కూడ ఇలాంటి ఏర్పాటే వుంటుంది. అదిదాటితేగాని అసలు జైలు ప్రాంగణంలోకి ప్రవేశించలేము. ఈ రెండు ప్రాకారాలమధ్యవిశాలంగా వుండి జైలరు మొదలైన వారి ఆఫీసుగదులు. ఖైదీలను చూడవచ్చే వారితో మాట్లాడే జాగాలు వుంటాయి. ఖైదీని "శ్రీకృష్ణ జన్మస్థానం"లోకి తీసుకెళ్ళే ముందర ఇక్కడి ఆఫీసుల్లోనే తనిఖీచేసి అతనివద్దవున్న వస్తువులను జమకట్టుకుని. అతనికి కావలసిన గుడలు బొట్టెలు యిస్తారు. అంటే ఖైదీకి పెద్ద కాలక్షేపం" ఇక్కడే దిద్దబడతారు! ఈ ప్రాకారాల మధ్య స్థలంలో అధికారులే వుంటారు గనుక అక్కడక్క ఒక ఖైదీని తెచ్చి ఆ చెంపా యీచెంపా వాయించి పంపినా మనందిక్కున్నచోట చెప్పిచూడవలసిందేగాని మానవ జాతుల్ని సాత్యం దొరకదు. జైలు అధికారులా తోడు దొంగలు!

అల్లరి చేశాడని వాగన్వను బయటి గదిలోకి మార్చే నెపంతో ఈ రెండు ప్రాకారాలమధ్య కళ్ళలోడిచారన్న మాట. పోలీసులు దెబ్బలు కొట్టేటప్పుడు పైకి కనిపించకుండా కొడతారు దెబ్బ కనిపించకుండా దెయ్యం పారిపోయేలాగ కొట్టడంలో పోలీసువారిది అందె (లాక్) వేసిన దెయ్యం! కొన్ని మాయోపాయాలు లేకుండా బహుశా వారిధర్మ నిర్వహణ కష్టమను కుంటాను

జైలుగోడలు ఎంత ఎత్తైనా, ప్రాకారాలు ఎంత దుర్భేద్యమయినా-ప్రళయమో, ప్రణయమో పుట్టిన మనవుడి మనోసంకల్పానికి ఏది అడ్డురాదు ప్రాణాలుత్పణ పాయంగా ఆ గోడలు దాటిన సందర్భాలున్నారు. ఆవేశపూరితులైన ప్రజలు ఈ ప్రాకారాలుబద్దలుకొట్టి లోనవున్నవిప్లవ సహచరులను దక్కించుకున్న ఘట్టాలు ప్రతి జాతిదేశ చరిత్రలో నమోదవున్నాయి స్వరాజ్య కాంక్షతో జ్వలించిన మనస్సులకు యీ అడ్డంకులు బహులస్వంగా కనిపిస్తాయి. ఆ కాలం వచ్చేవుటికి జైళ్ళ తలుపులు వాటంతటవే తెరుచుకుని గాంధీ శిష్యులు విజయోత్సాహంగా పాగనం పెడి. మళ్ళీ కాలం తిరిగొస్తే, ఆ తలుపులే ఈ స్వచ్ఛంద సేవకుల్ని సాదరంగా స్వాగతించేవి.... అదంతా ఈ జైళ్ళ మీద వాకేం కోపంలేదు కాని లోపలవున్నవారి ఆత్మజ్ఞానం కలిగించేట్లు ఈ జైళ్ళు "మానవ వికృతి చికిత్సశాలలు"గా మారాలనేదే వా కోరిక!

"డెటిన్యూ నగర్"

మా ప్రాంగణాన్ని మేము "డెటిన్యూ నగర్" అని నామకరణం చేశాము. డెటిన్యూనగర్, తంజావూరు - అంటే నాలు మాకు పుత్రశోకాలు వచ్చేవి!

డాక్టర్ "గోపూ" సంగతి వేరే సందర్భములో ఇంకముందు చెప్పివున్నా. తంజావూరు జైలు సంగతి గనుక అక్కడి వాడైన ఈ డాక్టరును గురించిమరికొంత చెప్పాలి స్టానీ మెడికలు స్కూలులో గోపాలకృష్ణన్‌తో నా తొలి పరిచయము 1936-31లో నేను ప్రవేశించే నాటికే అతను డాక్టరయి "హౌస్ సర్జన్"గా వుండేవాడు మళ్ళీ కలయిక మాకు. ఈ జైలులోనే అయితే ఇద్దరంఎంతోమారిపోయ్యాము. అతడు డబ్బులోసంకాశ వంపు చేవకోసం అన్నట్లు వైద్యం చేసేవాడు డబ్బుకు వైద్యం చెయ్యడం కొద్దికాలంలోనే పూర్తిగా మానేశాడు. దీనికి ఒక కారణం కూడ వుంది.

1935 నుంచి 1947 వరకూ వున్న మధ్యకాలమంతా స్వరాజ్య వుద్యమాలతో వుక్కిరిబిక్కిరిగా వుండేదతనికి మరొకచేమిటంటే - ఎవరికన్నా నస్తీ చేస్తే ఈ డాక్టరు రోగితో "మమేకమయి పోతాడు. అందులోనూ ఈ పచ్చేవారంతా స్నేహితులవటంచేత. ఆ రోగం గూర్చే ఆలోచిస్తూ రోగిని దేహబాధ కంటే తనే ఎక్కువ వేదన పడేవాడు. అందుచేత మనశ్శాంతే వుండేదాకాదట. ఒక తడవ ఒక ప్రాణ స్నేహితుడి కొడుకు పైపాయిడు జ్వరంమొచ్చి చనిపోయాడు దాంతో మనసు విరిగిపోయి డబ్బు తీసుకుచేసే ప్రాక్టీసు అవతలే మానేశాడు,

డాక్టరు గోపూను గురించి వ్రాయడం అతని గొప్పను చెప్పటానికి కాదు. ఒకొక్క జీవితం ఒక్కో ఆదర్శ ప్రమాణానికి పతాకగా నిలుస్తుంది డాక్టరు గోపూవంటివారుంటేమాదివుంటారు వారు అనామకులూ ఆదాయస్థులూ కారు. అజాత వీరులు! గోపూ తండ్రిగారు తంజావూరులో పెద్ద లాయరు

ముఖాసాదారు ధనికవర్గంలో పుట్టి కూడ గోపూ గాంధీ తత్వం జీర్ణించుకుని సౌఖ్యాలను కాదని జీవితాన్ని ఒక సాధనలో వుండాడు. కుళాగ్ర బుద్ధికూడ నేమో అవసరాలం తీసుకుంటే ఎంత వున్నత స్థాయికైనా వెళ్ళివుండేవాడు కాని జీవితంలో కావలసిన రాజీధోరణి ("కాంప్రమైజ్") సామర్థ్యము లేకపోవడంచేత అవసరాల వాదులతో కూడిన ఈ సామాన్య లోకంలో పోటీగా జీవితాన్ని సర్దుబాటు చేసుకోలేకపోయేవాడు. ధర్మబుద్ధంతటి వాడికి "అశ్వత్థామ హతః కుంజరః" అనక తప్పలేదు. అలాగే జీవితంలో భార్యా పిల్లలలో గాని స్నేహితులతో గాని సామరస్యం లేక ముక్కుమ మూటిగా నే పోవాలంటే వచ్చే మానసిక అవస్థకు డాక్టర్ గోపూ జీవితమే కార్యాణం వైద్యంలో విధీ, రాజకీయల్లో దిట్ట అయిన గోపూవిరాగి అయ్యాడు జీవితపు అన్ని రంగాలలో మాకష్టమే అతడిని వెన్నాడింది.

ఎప్పుడో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాకముందు గోపూ ఆంధ్రుడు అన్న వాక్యాలు నా చెవులో గింగురుమంటూ వుంటాయి. ఆంధ్ర రాష్ట్రం రాకముందు, ఆంధ్ర రాష్ట్రమనీ మద్రాసు మా దేవనిమద్రాసు విధులో కేకలు వేస్తూ తిరిగే వాళ్ళము కర్నూలు రాజధాని అయ్యాకకూడ మద్రాసుమీద మనకు కళ్లుండేవి డాక్టర్ గోపు అనేవాడు." అడే! ఆంధ్రాకార్ ముట్టాశ్ డా! మీరంతా మద్రాసు గురించి అరుస్తారే? హైదరాబాదుతో పోలో తెలంగాణా కలవాలి. పెద్ద ఆంధ్ర ప్రదేశముకావాలి అని కేకవెయ్యాలి గాని, మద్రాసు కావాలని ఏడుస్తారేమిరా "అని. చివరకంతా అతను చెప్పినట్లు జరిగింది. అలా ఎతో ముందాలోచన గల మనిషి.

గోపూకు ఎప్పుడూ లేని వాళ్ళకోసం తెంగ. వున్న వాళ్ళంటే విరోధము చనీళ్ళకు వెన్నీళ్ళన్నట్టు-యీ ఇరువర్గాలవారిని కలిసి కట్టుగా తెచ్చేరాజకీయ విధానం ఫలిస్తుందిగాని- వీళ్ళల్లో ఒకరినొకరిమీద వుసిగొల్పే పద్ధతిలో ముందుకు సాగిటం కష్టం ఇదే గోపూజీవితపుపాఠం!

గోపూదితండ్రా పూరే కావటంచేత మాకు కావలసిన సౌకర్యాలు అతని ద్వారా బాగాజరిగేవి. నేను పెరోలు" మీద విడుదలయినప్పుడు, తిరిగి చేరినప్పుడు వాకు అన్ని ఏర్పాట్లు జరిపించేవాడు.

"పెరోలు" ప్రహసనాలు

"పెరోలు" అంటే జైలులో వున్న ఖైదీలను కొద్దిరోజులపాటు వారి కుటుంబ విషయాలు చూచుకోనేందుకు బయటకు వదిలే కాలాన్నికి విడుదల అన్నమాట. ఇంట్లోనుస్తీలనీ చేసినప్పుడు ఇది యిసారు- ముఖ్యంగా రాజకీయ ఖైదీలకు ప్రతిమవాళ్ళు మిగతా విషయాల్లో ఎలావున్నా రాజకీయ విషయాల్లో మా తం ఆదేశపు రాజకీయాల్లోని మర్యాదలను ఇక్కడ కూడా పాటించేవారు

మా ఆవిడకు నస్తీ చేయడంచేత నా నామగారు ధరఖాస్తు పెడితే నాకు ఒక నెలకు పెరోలు యిచ్చారు. ఈ గడువులోనే మనం ఎక్కడెక్కడ తిరిగినా అయిపోలేసు అధికారులకు తెలియచెయ్యాలి మొదటి సంవత్సరము గడిచాక దేశంలో కొంత ప్రశాంతత ఏర్పడడంతో ఈ పెరోలు లభించే వారిసంఖ్య కూడ ఎక్కువైంది. కొంతమంది అల్లరిలోపం. "నన్నవాలా కాలంగా నిర్బంధంలో వుంటారు. మా వాళ్ళను చూసి రావాలని వుంది. కొద్దిరోజులు సంసారసాగరాన్ని యీదిరావాడానికి అనుమతించాలంది" అని అర్జీ పెట్టేవారు ఇంకొంతమంది నాయకులు ఒకమాటు పెరోలుమీద బయటికి వెడితే యిహతిరిగి రావక్కర్లేకుండా నెలలతరబడి వారికి పెరోలు దొరుకుతూనే ఉండేది ఆ పెద్దలు మద్రాసులోనో మరోచోటో మకాం వేసుకుని తమ సమముఖమిత్రుల ద్వారా ప్రభుత్వవారితో అర్థరు పొదుతూ కాలక్షేపం చేసేవారు అట్లా ఈ ఖైదీలను ఆదుకున్నవారిలో రాజాజీ

(మిగతా రేపటి పేజీలో)

తిరుగుడు తలపులు

వారంలో ఏడురోజులు, సంవత్సరంలోని మూడుకాలాలు, ఎటు దూరి పరిభ్రమించే వుంటాయి సోమవారం మళ్ళీ మళ్ళీ వస్తుంది. అలాగే వానాకాలం శీతాకాలం. వేసవికాలం. మనస్సు బాగా లేనివారికి ఏరోజూ బాగుండదు అలాగే తిక్కమనస్సు వున్నవాళ్ళకి ఏ కాలం బాగుండదు వేసవికాలం వేడి భరించలేరు వానాకాలం వర్షానికట్టుకోలేరు శీతాకాలం చలికి ఓర్చుకోలేరు. ఏ కాలానికి ఆ కాలమే బాధాకరంగా వుంటుంది.

వర్షాకాలాన్ని తిట్టే పద్ధతులు అనేకం. పంటాళ్ళలో వానపడితే రోడ్డు రొంపిరొంపిగా వుంటాయి పడిదేవాళ్లు

పోతుకూచి సాంబశివరావు

విసుక్కుంటారు పిల్లలు జారిపడతారని తిట్లులు బయటకు వెళ్ళనీయరు ఎల్లవుడూ చేతులుతూ ముసురుగా వుంటే మడిబట్టుకునే చిత్తపులు బట్టలారక బాధపడతారు నీళ్ళల్లోతిరిగి కాళ్ళు ఒరిపోయేము తైదులు వ్యాసులైను రాసుకుంటూ బాధపడతారు వానలెక్కువైనా వరదలుపారితే యిబ్బందులూ పుట్రా గగ్గోలైతే ఏదో బాధుంటారు ఈ వానా కాలంలోనే బస్సులు రోడ్డుమీద జారి గుంటలోకి పోవచ్చు రైళ్ళు పట్టాలతప్పి వేలకొద్దీ చిత్తులు కలిగించవచ్చు. వాన ముసురుకు గాలి వాతావరణం బాగా లేక విమానాలు గల్లంతుగా ప్రయాణం చేయవచ్చు. మట్టియిళ్ళువాని గోడలు కూలిపోతాయి పెంకటిళ్ళు కిటికీల్లోంచి వారి యిలంతా జలమయం చేస్తాయి. పిల్లలు వృద్ధులు నీళ్ళలో తడిసి జ్వరాలు రావచ్చు. గొడుగులేని పేదవాడువానకుతడిసి బాధపడతాడు అప్పుడప్పుడు అగిపోయేకార్లు వానాకాలంలో తోపుడు వర్షజామా ఎక్కువపోగు చేసుకోవలసి వస్తుంది రోడ్డు రొమియోలువానాకాలంలో అందాలరాణులు రోడ్డుమీద కనపడ్డంలేదని నిరాశపడతారు దిక్కులుచూస్తూ తిరిగుతారు వ్యాపారస్థుల వ్యాపారం దెబ్బతింటుంది. ఎవరో గొప్పవాడు చచ్చిపోయినట్టుగా రైతిక కార్యక్రమాలపాలు కాలావరకు స్తంభించిపోతాయి ఉండడానికి యిల్లులేని బికారులు వెచ్చని పంచదోరకని విధి దుతువులు పెద్ద వగరాలలో పేవ్ మెంట్లమీద బ్రతికే అభాగ్యులు పడే యిక్కట్లుపాసాభూతి కలిగిస్తాయి డ్రైనేజి సరిగాలేని పట్టణాలలో వానాకాలం కల్మిం దుర్వాసనా వాయువులు అనంతం సూర్యుని చూడనిదిగా భోంచెయ్యని చిత్తపులు. నిదానతులు అప్పుడప్పుడు వస్తు పడుకొనవలసివస్తుంది. ఆఫీసుకు పోయేవాళ్ళు వానాకాలంలో పైకుడుబస్సుల్లోస్థలందొరకక అలస్యంగాపోతారు కార్యాలయాలకు అచలి తట్టుకోడానికి ఫీసులో టీకుర్చు- ఖర్చుఎక్కువైనదని యి టిసారుగా భార్యకుటుంబీకులు జటకావాళ్లు వర్షాకాలంలో లార్జీలు పెంచేస్తారు పిల్లలుకూ సంసారాలు సామానులు రవాణాచేసే

(మిగతా రేపటి పేజీలో)

పాలబాటలో వాడి ముళ్ళు

స్త్రీనను చూడగానే భయపడ్డాను! అందులో వ్యయంగా మా ఇంట్లో, వాళ్ళముందు మా శ్రీమతి ఆమెను వాతో పరిచయం చేసినప్పుడు.

వాకు నిజంగా ఆశ్చర్యమేసింది! వా జీవన పథంలో మరోసారి వాకామె తటస్థ పడుతుందని నేనన్నడూ అనుకోని విషయం.

మా శ్రీమతికి నీరజ చిన్నప్పటి స్నేహితురాలట స్కూల్ ఫైనల్ వరకు ఒకే బళ్ళో చదువుకున్నారట.

ఆమె గురించి ఇంకా పవేవో చెబుతూ ఉంటే నీరజ నా ముఖంలోకి ధైర్యంగా చూడలేకపోయింది దోషిలా వాముందు నిలబడింది. మాటల్ని మధ్యలో నే అపి "వస్తా! రాధా!" అంటూ వెళ్ళిపోయింది

"ఆమె భర్తకు ట్రాన్సఫరయి వారం రోజులయిందట ఇక్కడికి! మొన్నోసారి గారెన్‌లో కనిపిస్తే ఒకసారి యింటికి రమ్మన్నాను ఎలాగో తిరిక సేసుకొని

కథానిక

యివాళ వచ్చిందట" అన్న శ్రీమతి మాటలు వాఆలోచనలకు అంతరాయం కలిగించాయి.

"అలాగా!" అని మాత్రం అనగలిగాను.

ఆరాత్రి పక్కమీద పాలాచే కాని నీరజనుగూర్చి ఆలోచనలు వా మనసులో అల్లిబిల్లిగా అల్లుకుపోయి నిదురపోనివ్వలేదు నన్ను అయిదారు సంవత్సరాల క్రితంనాటి అనుభవాలన్నీ ఒక్కొక్కటే కళ్ళముందు సినిమా రీలులా కదలసాగాయి

ఆరోజు కాలేజీకంతటికీ డిబేటింగ్‌లో వాకు ఫస్ట్ బహుమతి. నీరజకు సెకెండ్ ప్రయిజ్ రావడం, తరువాత నీరజ నన్నభినందిస్తూ, వాకో నవల ప్రెజెంటు చేయడం నుండి మొదలయింది మా పరిచయం.

నీరజ ఉన్నత కుటుంబానికి చెందిన అమ్మాయి, బాలా అందంగా ఉంటుంది ఎప్పుడూ విలువైన దుస్తులనే ధరించేది. ఎలాంటివారైనా ఆమెను చూడగానే యిట్టే ఆకర్షితులవుతారని చెప్పడంలో సందేహం లేదు.

ఎవరికీ తన స్నేహాన్ని అందివ్వని నీరజ వాకు స్నేహితురాలవడం నా అదృష్టమే మరి! నాతో చలాకీగా నవ్వుతూ, కవ్విస్తూ, బాలా చనువుగానే ఉండేది

ఆ చనువునే చొరవచేసికొని నా హృదయం నాకు తెలియకుండానే నీరజను ప్రేమించసాగింది. 'మనసు ఆమె సుందరరూపాన్ని ఆరాధించసాగింది.

ఒకసారి పుట్టిన రోజు పండుగకు గావల్సు; నీరజ ఆహ్వానిస్తే వెళ్ళాను. ఏదో నవల ప్రెజెంటు చేశాను. నీరజ బలవంతంమీద రెండు పాటలుపాడాను అందరూ నన్నభినందించారు. పుట్టిన రోజు పండగ బాగానే గడిచిపోయింది.

రాత్రి పదింటి వరకు బంధువులూ, మిత్రులూ, అందరూ వెళ్ళిపోయారు వాళ్ళో మిగిలింది నేనూ, నీరజ

"ఇక వాకు కూడా సెలవిస్తే నీరజా!" నవ్వుతూ అంటూ లేచేదుగా అందంగా అలంకరించుకొని నిలబడ్డ నీరజ చేతులను ఆప్యయత్నంగా పట్టుకున్నాను

నీరజ వణికిపోయింది! క్షణంలోనే ఆమె వదనంలోని వెలుగురేఖలు మాయమయ్యాయి కోపంతో 'రమణా ఏమిటిదనికి ఇది నీవు చేయవలసింది కాదు" అంటూ చేతులు విడిపించుకొని విసవిసా లోపలికి వెళ్ళిపోయింది. నిలుస్తున్నా నిలిపించుకోలేదు.

ఆశ్చర్యపోయాను! నీరజ ప్రవర్తనకు మనసులో అదోవిధమయిన అవేదన. చాలా సేపటి వరకుండి నీరజ రాకపోవడంతో ఇంటికి వచ్చేశాను.

మరునటి దినం కాలేజికి వెళ్ళలేదు సాయంత్రం టీకెళ్ళి యి సుకలో కూర్చున్నాను ఒంటరిగా.

సాయం సంధ్యపు అరుణ కాంతుల్లో సుద్రంలోని నీరు తళతళ మెరుస్తున్నాయి. వాతావరణం శీతలంగాఉంది.

"నమస్కారం!"

ఎవరో పలకరించారు. తిరిగి చూశాను.

నీరజ!

ప్రక్కనే వచ్చి కూర్చుంది.

"ఇవాళ కాలేజికి రాలేదేం?" అంది నీరజ.

"మనసు బాగుండలేదు." నెమ్మదిగా అన్నాను.

"రాత్రి జరిగిన విషయాన్ని మరచిపొండి!"

కృత్రిమంగా నవ్వాను, "మానవజీవితాల్లో అలాంటివి సహజమేగా మరి!" అన్నాను.

"తొందరపడి అలా ప్రవర్తించాను. క్షమించాలి!" అంది నీరజ.

"తొందరపడింది నీవుకాదు నీరజా! నేను—" అన్నాను తలవంచుకొని.

"అయినా పరవాలేదు" మృదువుగా అంది నీరజ.

ఆశ్చర్యంతో తలెత్తి నీరజ కళ్ళల్లోకి చూశాను. ఆమె కళ్ళల్లో ఏవో అప్యాయతా నా రాగాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి.

"నీరా!" అన్నాను ప్రేమగా.

నా జీవితం మారిపోయింది! నీరజ యింటివాళ్ళలో ఒకడినై పోయాను. వాళ్ళయింట్లో వాళ్ళందరూ నన్ను బాలా అభిమానించే వారు. ఎక్కడికి వెళ్ళినా జంటగా వెళ్ళడం; జంటగా రావడం.

అలా కొన్ని నెలలు గడిచిపోయాయి ఒకరోజు—

నీరజతో వివాహం విషయం ప్రస్తావించాను.

అంతే. క్షణంలోనే ఆమె వదనం ఆగ్రహంతో నిండిపోయింది "రమణా! ఇలాంటి మాట నీనోట వినాల్సి వస్తుందని అనుకుంటూనే ఉన్నాను. ఇన్నిరోజులుగా ఇదేనా నీవు నన్ను అర్థం చేసుకున్నది? నీతో స్నేహం నా నిన్ను స్నేహితుడనుకున్నాను. కాని నా జీవన భాగస్వామిగా ఎన్నడూ తలచలేదు ఈరోజు నాకా అభిప్రాయం కలిగించావు. నాకు అది అసాధ్యం! అంతే సమస్యా!

నేను నువ్వుల్లో పుట్టి నువ్వుల్లో పెరిగిన దాన్ని నాజీవితం పూలబాట! నా తండ్రిగారా నేను దాన్ని నుర్వినయం చేసికోలేను.

మీ అమ్మ— బాలుగిళ్ళలో చాకిరి చేసే పని మనిషి!

మీ అక్కయ్య—ఎవరితోనో లేచిపోయి మళ్ళీ అతడు వదిలేయగా నల్లి ఊళ్ళో తిలెత్తకోకుండా ఉంది!

అనుకుంటా. కూటికీ గుడ్డకూ, లేని నిన్ను పెళ్ళిచేసుకొని నాజీవితాన్ని నరకకూపంలోకి తోయలేను.

భూమ్మీదవుండి ఆకాశంలోకి నిచ్చెన వేయడం ఎంత అవివేకమో ఇప్పటికైనా తెలుసుకో రమణా; నీ మనసులోని ఉద్దేశాన్ని చెరిపివేసుకో-అది నీ

మణి భూషణ్

భవిష్యత్తుకు మంచిది-" అంటూ లేచి అగకుండా వెళ్ళిపోయింది.

శిలనై పోయాను కాసేపటి వరకు!

పక్కమీద బాలాను. అవ్యక్తమైన ఆవేదన! అవును, ఆమె అన్న మాటల్లో అసత్యంలేదు.

నేను నిజంగా ఆ పరిస్థితుల్లో నే ఉన్నాను. అమ్మ పని మనిషి, అక్కయ్యను రమాపతి నమ్మించి మోసం చేశాడు.

నేను నీరజతో పరిపూర్ణ గేలేను. ఆమెకూ, నాకూ మధ్య కొన్ని వేల మైళ్ళ దూరంవుంది అదూరాన్ని అధిగమించలేను నేను. నా జీవితానికి అత్యవసరమైనదీ. లాభదాయకమైనదీ. ఆమెను మరిచిపోవడం అంతకన్నా చేయగలిగింది ఇంకేముంది!

అలాగే జరిగిపోయింది.

* * *

కాని ఈ రోజు నీరజను మళ్ళీ నా ముందు ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో చూడవలసి వస్తుందని నేను ఊహించలేదు

ఒకప్పుడూ అప్సరసలా అగుపడ్డ నీరజ—ఈరోజు సాధారణమైన స్త్రీ అయిపోయింది. మామూలు దుస్తులతో ఒంటిమీద ఒక్కనగైనా లేకుండా అగుపించిందంటే బలవత్తర సంఘటనేదో ఆమె జీవితాన్ని అలా మార్చివేసిందని చెప్పాలి!

ఆరాత్రి నా శ్రీమతి వాతో అంది నీరజ భర్త ప్రాణంబోతట! వచ్చే జీతమంతా పేకాటకు తగిలేస్తాడట! నీరజను ఎప్పుడూ బాగా కొడుతూ ఉంటాడట!

అదిరిపోయాను! మాటలు వింటూనే అందుకే కాబోలు నీరజ అంతగాచిక్కి

(మిగతా 4వ పేజీలో)

సోవియట్-భారత సహకార చిహ్నం

నైవేలీ ప్రాజెక్టు

నీ ఇంధనం నువ్వయిఅయ్యే నవీన సాంకేతిక యేర్పాట్లు కలవాటిలో భారతదేశంలో ఇదే మొదటి కేంద్రం. విజయంగా గర్వించదగిన విషయాలెన్నిటినో యీ ప్రాజెక్టు పాధి చింది రెండు సంవత్సరాల్లో 250 మెగావాట్ల విద్యుచ్ఛక్తిని ఉత్పత్తి యగల పాయిని అదుకోవడంలో భారతదేశంలోకల్లా యిదే మొట్టమొదటి విద్యుత్ కేంద్రం. నిర్మాణం, పారంభమయినమూడేళ్ళలో అది పూర్తిచేయబడింది. (మరో లక్షా యాభై వేల కిలోవాట్ల విద్యుచ్ఛక్తిని అదనంగా ఉత్పత్తిచేయగలిగేటట్లుగా యిప్పుడది విస్తృతమొనర్చబడింది). దానిని నెలకొల్పేటప్పటి అంతా భారతీయ ఇంజనీర్ల చేతనే వారి పాధ్యత మీదనే సోవియట్ సాంకేతిక నిపుణుల సాయిత్వం లేంద కొనసాగింపబడింది. నిర్మాణకాలంలో దానిమొత్తం పెట్టుబడిలో 28వ శాతం రెస్యాను పంపాదించిపెట్టిన వాటిలో భారతదేశంలో కల్లా మొట్టమొదటి కేంద్రంకూడాఇదే.

దక్షిణ భారతదేశంలోని ప్రాజెక్టులలోకల్లా యిదే పెద్దది. దక్షిణభారతదేశానికి యీ విద్యుత్ కేంద్రం యొక్క అర్థిక ప్రాధాన్యతను తక్కువ అంచనా వేయటానికి వీలులేదు. నైవేలీ విద్యుత్ కేంద్ర నిర్మాణంవల్ల మద్రాసు రాష్ట్రానికి జల, ఉష్ణ విద్యుచ్ఛక్తుల అభివృద్ధిలో చక్కని సమ్మేళనమేర్పడుతుంది. వాటిని సమన్వయపరిచి పని చేయించడంవల్ల ప్రస్తుతం మద్రాసు రాష్ట్రంలో వేవేలిగా జరిగే విద్యుచ్ఛక్తి కోతలు ఇకవుండవు రాష్ట్రానికి కావలసిన విద్యుచ్ఛక్తిలో సగం నైవేలీ కేంద్రం సమకూర్చుతుంది నైవేలీ కేంద్రంయొక్క విద్యుదుత్పత్తి శక్తిని 4వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 6 లక్షల కిలోవాటకు పెంచాలని భారత ప్రభుత్వం యిప్పుడు ప్రతిపాదించింది. 6 లక్షల కిలోవాట్ల విద్యుచ్ఛక్తిని ఉత్పత్తి చేయగలదిగా విస్తృతపర్చబడితే నైవేలీ కేంద్రం భారతదేశంలో కల్లా పెద్ద ఉష్ణ విద్యుత్ కేంద్రం అవుతుంది అప్పుడది ఒక్క మద్రాసు రాష్ట్రానికేగాక మొత్తం దక్షిణ మండలానికే కీలకవిద్యుదుత్పత్తి కేంద్రం అవుతుంది.

ఈ ప్రాజెక్టు చరిత్ర నిజమైనమైత్రికి ఒక ఉత్తేజకరమైన ఉదాహరణ. 1964 మే 5వ తేదిన 250 మెగావాట్ల విద్యుచ్ఛక్తిని ఉత్పత్తిచేసే ప్రథమ దశ పూర్తి అయిన సందర్భంలో నైవేలీలో జరిపిన ఉత్సవంలో మాట్లాడుతూ నైవేలీ లిగ్నైట్ కార్పొరేషన్ జనరల్ మేనేజర్ శ్రీ ఆర్. ఆర్ పిళ్లై సోవియట్ సహాయంలేనిదే యీ ఉష్ణ విద్యుత్ కేంద్రాన్ని పూర్తి చేయటం అసంభవమై వుండేదన్నారు. అరంభంలో దీనికి కావలసిన యంత్రాలు, ఇతర పరికరాల వివరణలను తయారుచేసేటప్పుడు పశ్చిమ దేశాల సహాయం కోసం అన్వేషణం జరిగిందని ఆయన బయటపెట్టారు ఎందుచేతనంటేఅప్పుడు దేశపు విదేశీయ రక్షణం చాలా క్లిష్ట పరిస్థితిలో ఉందని చెప్పారు దీన్ని కాలిక రుణాలకు పశ్చిమ యూరోపియన్ దేశాలు ఎక్కువ వడ్డీ రేటు కావాలని కోరాయి ఆ సమయంలో చాలా తక్కువ వడ్డీరేటు అయిన 2 1/2 శాతం రేటుకు అప్పు ఇస్తానని చెప్పి సోవియట్ ప్రభుత్వం భారత ప్రభుత్వ సహాయానికి వచ్చింది.

2 లక్షల 50వేల కిలోవాట్ల విద్యుచ్ఛక్తిని ఉత్పత్తిచేసే నైవేలీ ఉష్ణ విద్యుత్ కేంద్రం ప్రాజక్టుకుగాను 28 వేల టన్నుల బరువుగల యంత్ర పరికరాలను 12 కోట్ల రూపాయలకు సప్లయి చేసేటట్లుగా మెసర్స్ టెక్నో ఎగ్జిమో ఎక్స్‌పోర్టు వారితో 1954 మే నెల ఆరవ తేదీన ఒక ఒప్పందంమీద సంతకాలు జరిగిన వంగతి అందరికీ తెలిసినదే 1960 ఏప్రిల్ నుంచి ఆ సామగ్రిని మద్రాసు పోర్టుకు చేరవారభించింది వాటిని నిర్మాణ స్థావరానికి చేర్చడంలో మొదట కొన్ని యిబ్బందులు కలిగాయి వాటన్నిటినీ అధిగమించిన తర్వాత 1961 జూన్‌లో వాటిని నెలకొల్పే పని ఆరంభమైంది. 1962 మే 28 నాటికి ఆ యూనిట్ పనిచేయ సారంభించింది. ఇది చాలా తొందరగా జరిగిందనే చెప్పాలి. మొదటి యూనిట్ పని చేయసారంభించిన రెండు సంవత్సరాలలో మరో 4 యూనిట్లు పని ఆరంభించాయి. సోవియట్ నిపుణులు యిచ్చిన విస్తార్ణ సహాయ సహకారాల మూలముగానే అంత తక్కువ వ్యవధిలో భారతీయ

(మిగతా 4వ పేజీలో)

మీ పాప ఆరోగ్యంగా పెరుగుటకు అమూల్ -సంతులిత ఆహారము

అమూల్‌లోవున్న పదార్థములు: ప్రోటీనులు—శరీరంలో స్నాయువుల వృద్ధికి. పిండి పదార్థములు, క్రొవ్వు— శక్తి నిచ్చుటకు, బరువు ఎక్కువ చేయుటకు. కార్బొహైడ్రేట్లు, లవణము— బలమైన పళ్లు, దిట్టమైన ఎముకల కొరకు. ఇనుము—మంచి నెత్తురు పట్టుటకు, పాండురోగము రాకుండా చేయుటకు. విటమిను ఎ—సూక్ష్మమైన దృష్టికి, మెత్తని చర్మం కొరకు. విటమిను బి1—బలమైన నరాలకు, హృదయకండరాలను బలపరచుట కొరకు. విటమిను బి2—ఆరోగ్యకరమైన నోటికొరకు. విటమిను బి6—కండరాలను సరళించుటకొరకు. విటమిను సి—వ్యాధి నిరోధక శక్తి పెంపొందించుటకు, శీఘ్రగాయ నివారణకు. విటమిను డి—దంతవిల్లలకు వచ్చే రికెట్ల వ్యాధి నివారణకు, బలమైన ఎముకలు. ఆరోగ్యవంతమైన పళ్లు కొరకు నయాసినమిడ్. జీర్ణవృద్ధికి — మీ పాపకు ఎంతో మంచిది.

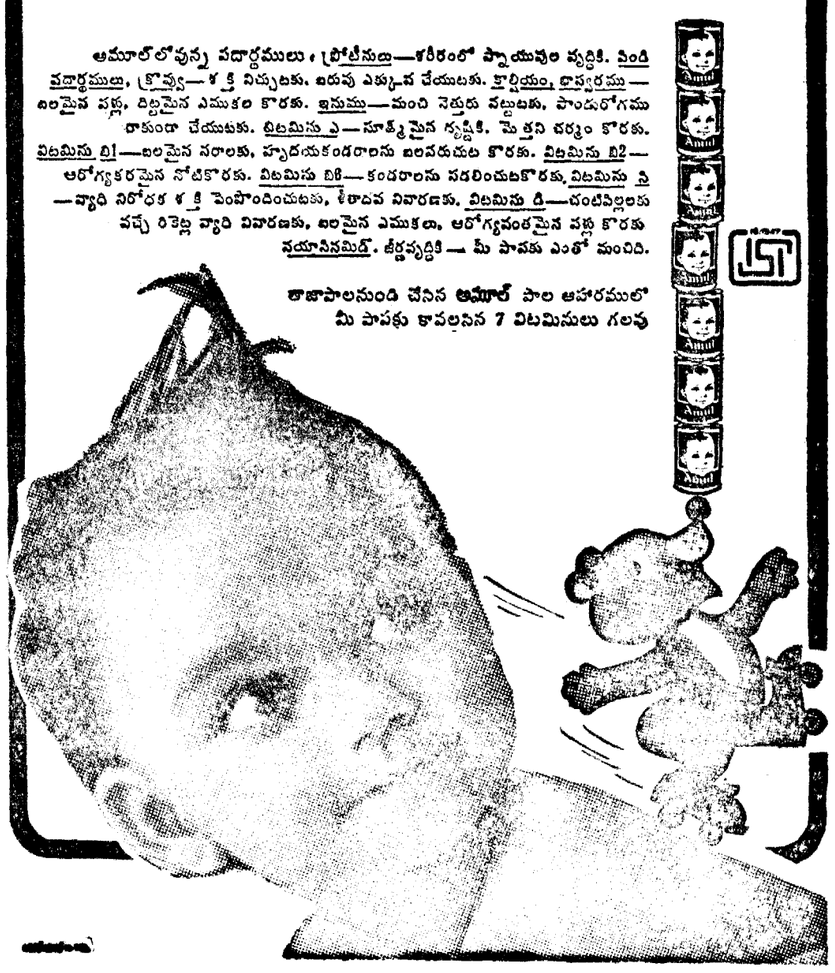

రాజాపాలనుండి చేసిన అమూల్ పాల ఆహారములో మీ పాపకు కావలసిన 7 విటమినులు గలవు

ఉన్నవాడికీ, లేనివాడికీ నిద్రపట్టక పోవడంలో ఆశ్చర్యం లేదా. ఎవరి కెట్లా తెల్లవారు తుందో? అనే ఆవేదన రెండవ వాడికీ తెల్లవారితే ఎటా? అనే ఆలోచన మరొక నిద్రపట్టే దెవరికి? వాళ్లోటి మధ్య తరగతి వాడికీ వాడి కేదిగుబూపుండ కూడదు నిజానికి కిలాయిలోంచ పరాయిపూరు. దుకాణంలో శాశా ఆఫీసులో బ్రాశా, ఏదెట్లా తెలవారినా ఫరాలేదనికి, కాని యీ భరవసా యీ మధ్య పోయింది అందుకే శాకు నిద్రపడ్డడం లేదు. శాశా దుకాణంలో బియ్యం లేవు చక్కెరలేదు పాపం దుకాణం బారేంచేస్తాడు పప్పులుపుల్లాయి కాని బాకవక్కర్లేదు మరి నిద్ర ఎట్లా పడుతుంది ఒకటేవేదన పండుకున్నంత మాత్రాన నిద్రవస్తుందా? పండనంత మాత్రాన నస్తువులు మనకి దొరుకు తాయా! అమ్మయ్య! ఏమిటో మగత వచ్చి పడింది. అంతలో కలకల అంటే మామూలు కలా! చిత్రాతిచిత్రమైనది.

ఆ కలలో నేను బ్రతుకుతూ చస్తున్నానట. కాదుట చస్తూ బ్రతుకుతున్నాట- ఎక్కడో గడియారం 24 గంటలు కొట్టింది. విచిత్రమే ఈ గడియారం "స్లోబా!" ఫాస్టా! ఇంతకంటే ఆగిపోయిన గడియారాలు మేలు. రోజుకు రెండుసార్లు ఖచ్చితంగా సరి యైన టైము చూపిస్తుంది! అరె! బాగా తెల్లవారిపోయింది. గబగబలాడి తినికుని దుకాణం వైపు పరుగెత్తాను. నిజానికి తెల్లవారలేదు ఇంకా బాగా చీకటిగానే వున్నది. అంటే ఆ రాత్రి సుమారు 8 గంటలు అయివుం టుంది. మునిసిపాలిటీ దీపాలు కళ్ళు మిక్కు మంటూనే వెలుగుతున్నాయి ఈ రోజు క్యూలో మొదటి వాడ్ని నేనే ననుకుంటూ ముందుకు నడిచాను అంతటి అదృష్టమా. అంతకుముందే ముగ్గురు చౌకదుకాణం వాకిట్లో ఉన్నారు ముందొక ముసలి అవ్వ పట్టి రొడ్డుమీదే పడుకున్నది. చెక్క నిదిగిన పీర వేలికలాగా ఒక బాలిక నిలబడ్డది పిల్లిద్దరికి మధ్య దుకాణం అగు నానుకుని కూలబడి తోగుకున్నాడొక ఒంటికాలివాడు. న్యాయంగా యీ అమ్మాయే రెండోస్థానంలో

ముళ్ళపూడి సచ్చిదానందమూర్తి

వుండాల్సింది. కాని యీ కుంటివాడు దెబరించి ఆ స్లాబాన్ని కాజేశాడట, శాశా అమ్మాయే చెప్పింది. దుకాణం వీడుస్నర గంటలకు తెరుస్తారట తరువాత సంగతి చూడవచ్చు తెమ్మని నేశా దుకాణం బ్రక్కగామన్న మరొక దుకాణపు అరుగెక్కి కూర్చు న్నాను. అంతే యేమిటో. మెరుపు మెలిసినట్లైంది. ఎవరు పప్పు? ఇక్కడ నీకేం పని!" పది గొంతుకలు కలసి ఒక్కసారి గర్జించినట్టు వినపడింది. లేచి నిలబడ్డాను. తలెత్తి చూశాను. ఎవ్వరూ లేరు.

"నీకు ధైర్యముందా? ఉంటే లోపలికి రా!" మళ్ళీ అదే గర్జన నిజానికి నే నెవ్వరికీ భయపడను. అప్పుడు వాళ్ళకి తప్ప కాని యీపారి వాళ్ళు భయంతో కొయ్యబారినట్టయింది. ఇంతట్లో ఒక విచిత్రం జరిగింది బహుశా అదెవ్వరూ నమ్మరేమో! దుకాణం వాకిటికి వజ్రకవచం లాగానున్నదునవ రేకుకున్న శాళాలు పాటంతటనే పూడి పోయి రేకుపైకి లేచింది. శాకు కళ్ళు పైర్లు క్రమ్మినాయి. రెండు బల్లెక్కలు లోపలి వైపునకు తెరచు కొన్నాయి. నన్ను రమ్మన్నట్టుగా మైశా పరేనని లోపలికి వెళ్ళాను. బల్లెక్కలు యథాప్రకారము మూసికొన్నాయి. అయిట రేకు మెల్లగా జారిన చప్పుడు వినిపించింది.

"అక్కడు మాలుమీద కూర్చో" ఒక కంఠం ఆజ్ఞాపించింది. మంత్రిచబడిన కాని బాగా కూలబడ్డాను. ఎవ్వరూ కనబడలు, ఏమిటిదంశా! రోటిలో తల దూర్చి రోకట పోటుకు వెరవడ మెందు కనుకొంటున్నాను చుట్టూరా చూశాను. అసలే నిండుబస్తాలు, మూటలు కుట్ట బడి ఒక దాని మీద ఒకటిగా పేర్చబడి నవి. ఒక బ్రక్కన కొయ్య పెట్టెలు, మరొక బ్రక్క సీసాలు, డబ్బాలు. రక రకాలు కొన్ని అమర్చబడి; కొన్ని చిందర వందరగా నున్నాయి.

"చూశావా! నీకు బుద్ధివుందా!" కెక్కిరిస్తూ ప్రశ్న "వదలిఇంశా లోపలికి వచా! మొద్దులాగా కూర్చున్నావే!"— లోపలికిదిశాను. ఇంశా లోపలిపోయి చూశాను. అమ్మయ్యో! ఎన్ని బియ్యపు వంచు లో! ఎంత కందిపప్పున్నదో కళ్ళు తిరిగిపోయాయి. అది లోపలిగది, ఆ దినిండా వెళ్ళలే! కాదు—పాలు— కాదు అది వంటదార. అరే! మరి నూరుశాలాంలోకి రావేం! "మన్నను కొంటున్నది మాకు తెలుసు. మామాట వింటావా! లేదా!" బియ్యం వంచుల మండి కాబోలు నిన్నించింది. "ఆహా కానికైశా, వ్యవహారానికైశా మొహా మాటం పనికిరాదంటారు, ఇచ్చితంగా అడుగుతున్నాను. వింటావా! చివశా!" వింటావన్నాను.—

"నిని అందరికి చెపుశావా"—— కంది పప్పుడుగుతూంది. శాకు పప్పు వచ్చింది. భయంతోనే చెప్పవన్నాను. "ఛీ మూర్ఖుడా! సభ్యాన్ని రాటం చశా!" —అన్నది పప్పు. నేను వినయంగానే చెప్పబోయే చెపుశావన్నాను "అయితే పైగదిలోకి! యెట్లాపోశాలో శాకు తెలియక తికమక పడుతున్నాను ఇంతలో కొన్ని కిండుడబ్బాలు దొర్లు కొనివచ్చి పైకి మెట్లులాగా అమరి పాయి. గబ. గశా యెక్కి పైకి వెళ్ళాను. అది ఒక విశాలమైన హాలు. అక్కడ ఒక కుర్చీ మాత్రమేయున్నది. విచిత్రం. కూర్చున్నానో లేదో. ఒక బియ్యపువంచి పైకివచ్చింది. కెంటనే అట్నోఅది బంగారం, కందిపప్పు విడి గానే వచ్చి ఒక బ్రక్కన కూర్చుంది. పరుపగా కెన్నెల కుప్పవలె వంతబార, కెంపులశాసివలె మిరపకాయలు, వస్త్రపు రకపు రాళ్ళవలె ఉప్పురాళ్ళు. యమ ధర్మరాజు తమ్ముడో అన్నట్లు పెద్ద చింతపండు ముద్దవచ్చి చేరిపాయి తరు వాత పెసరపప్పు, మినపపప్పు,అశాలు, జీలకర్ర, మెంతులు, వచ్చి తమతమ స్థానాల నలంకరించినాయి. పెద్దమోత రేగుకొంటూ కిరపకాయలు డబ్బాలు. మూశె డబ్బాలుచేరాయి. ఇవి శాకు మెట్లయిన డబ్బాలే పశారంభమైంది. పరిరంభమణగింది. ఇటు చూడు మగశా! బ్రాప్రక్కనే జొన్నలు, గోధుమలు, అనియెప్పుడే శేరివ యోగల్లగా నేనిప్పుడుచూశాను.

పటాశాలుగా పడివున్న బియ్యం వంచి నిటారుగా నిలబడింది. మాట్లాడు తూంది "ఏమిటి మోశకలి, ఎన్నాళ్ళీ చారుణశాడ; ప్రజలవంది మనల విడ దీసి, యెత్తుకవచ్చి, బస్తాల్లో కుక్కి, మనలనోరు నొక్కి చీటి గదుల్లోపెట్టి వేసినదెవరు? మన నోటికి శాళం పెట్టిన దెవరు? మాము లేమని విప్రవరాలు చేస్తున్న దెవరు? పోదరులారా! మీకు తెలుసు అరాశుమల పేరమ శా నోటితో చెప్పను.— మనలను శాశా హింసల పాలుచేస్తున్న, యీ మానవ రూపదానవులకు త్వరలోనే శాలము రానున్నది ఈ విషను పవస్సను గురించి మీ మీ అభిప్రాయాలు తెలియ జరశాలని కోరుతున్నాను." బియ్యపు బస్తా యేటవాలుగా గోడకొరిగింది అది కూర్చొటంశాబోలు మరెవ్వరు లేనేలేదు. "అదికాదు బియ్యం! శా పయ్యం. మనల్ని పూర్తిగా అన్యాయం చేస్తున్నారి వర్తకులు" అన్నది కంది పప్పు. అన్నా! ఏమిటి దీనికర్థం. ప్రొద్దున యెడుగంటలకు బియ్యాన్ని పరివయం చేస్తారని పొనం శాళ్ళు చూడు చేతి పనులతో, చిల్లర డబ్బు లతో రాత్రి రెండుగంటలకే వచ్చి నిల బడ్డారు, శాళ్ళ మొహాలు చూస్తే అద్దుకైశా యేడుపువస్తుంటే — ఆ అన్నను చూడు పండు ముసలిది— రామ రామ. అసకూడదుగాని—శాలి పోశే! పెసరపప్పు నసికింది ఇంతట్లో యెవరిదో యేడుపు. "ఎందుకేడుస్తావు చక్కెర! ఎంత బియ్యనిగుండె నీది. నీకన్నీళ్ళే బియ్యగానున్నాయి ఊరుకో" బ్రక్కనే వున్న కందిపప్పుదార్చింది. ఊరుకుంటాను. చూస్తూచూస్తూ పురి పెట్టుకోలేనుగా! పేనుడగానే లేదని చెప్పుచున్నారి దొంగ వ్యాపారాలు. నన్ను తడిపి అముతున్నారు, పెసెంత రుచికలదాన్ని యెంత శుచి గలదాన్ని అయ్యయ్యో!

పసిపాపకు పనికిరాదాన్ని! ఒక రాశసుడు జొన్నపిండి కలిపి అమ్ము తున్నాడు. మరొకదొంగ గోధుమపిండి కలిపి అమ్ముతున్నాడు. ఈ క్యూలో నిలబడిన అపిల్లను జూడు. మొన్న నేను శాశాలని దుకాణదారు శాళ్ళమీద పడ్డడి. లోపలనుండి చూస్తూనే వున్నాను. పేపేమి చెయ్యను గోవె వంచుల్లో పన్నుకట్టేసి నా నోరు కుట్టేసి వుంచారు ఎదుకమ్మా! అనుకుంటే తప్పు ఆ జొన్నమ్మకు. గోధుమయ్యకు కోపము రాగలదు!—

"కోపానికేముంది చక్కెరా! నీయంతటియగా మేము మాట్లాడలేము మేము మాత్రమేం చేయగలం? నీతో కలవడం మాకేం మోశా! మనమంశా యీ వ్యాపారస్తుల చేతులో కీలు బొమ్మలం."— ఇది జొన్నమ్మ గోధు మయ్యల వేదాంతం. కందిపప్పు! మీ పప్పులపన్నింటి ధరలను పెంచాశారే! నాతో శాశే" అధ్యక్షులవారి పలకరింపు "అధ్యక్షమహాశయా! వర్తకులశా పక పాతం లేదు. ఆహారధాన్యాల పన్నింటి మీదా సమానమైనవచూపే." గల గల శబ్దం విన్పించింది ఒక మిరపకాయ పీటుపొశాయలాగ యెగిరింది."నాకు వళ్ళుమండుతుంది. ఎంతశాల మీ పొశ నిక దౌర్జన్యం. దీనికి పరిష్కారమే లేదా! ఓటియ్యం, పప్పూ, ఓటొన్నమ్మా గోధు మయ్యా, మీ తప్పచప్పని వ్యవహారాలు నాకు పనికిరావు ఇంశా యీ చక్కె రమ్మా ఒక జొన్నూ! కన్నీళ్ళుకార్చుట మినహా యేమీ చేశగారు. చేనిక పూరు కోలేను."

"మరేం చేస్తావు మిరపా! కన్నీళ్ళు కార్చశ—"

"జొన్నమ్మా! యేమిచేస్తాశాగంగా శాల కొద్దీకన్నీళ్ళు కార్చిస్తా తెలిసిందా తలచుకోవ్వానంటే—నన్ని పొడి పొడి చేసి—వాళ్ళదుకుగూడ కొపం రావడం లేదు. చానికి రంగేసి అమ్ముశాడా దొంగ, వాడుకునే వారందరు నన్ను తిట్టడమా చూస్తున్నా."

"మాటలు కోటలు దాటు తున్నాయి—"

"ఓ గోధుమయ్యా! నీ శాసు డు మాటలు వావద్ద చెప్పకు, నీ సాగే వ్యవహారం శా దగ్గర పోగదు."

"చేపేది చెప్పు. ఈ చీకటిగదిలో చిందులశాలేశా?"

"ఓ పప్పూ. నీ పెసర పప్పకబుర్లు చెప్పకు"

"చేసెశా లోకువ. వాదర మాత్ర మేం తక్కువశా" పెసర పప్పు శాత చెట్టింది.

"తక్కువ తిన్నవారెవరు. ఇనుము లాంటి పన్ను మినప్పప్పును—"అసై వ మాట పుడ్రెకంలో పెగల లేదు.

"ఈ పప్పులు వాదగ్గర వుడకవు" ఉప్పు చిటపటలాడింది.

"నీం ఉప్పూ నీకు రోషమే పశార్థ తులశారి పరవం.

"శాదా మహాప్రభో! నేను తెల్ల బడాలని, నాలో సుద్దకలిపి అమ్ముకు న్నాడు.చీట్లు వర్తకులా! పట్టబందిపోటు దొంగలు పెద్దలు, ముఖ్యులైన మీకే శాళ్ళు. రప్పలు, మట్ట పోటు కలిపి అమ్ముతున్నారే, శా బో టి ముద్రు డొశ లెక్కశా"

"ఉప్పూ, శారం....మీ యిద్దరికి పొత్తు బాగా కుదిరిందే"—అన్నది బియ్యం.

"కుదిరింది తప్పా! పప్పు బియ్యం కుదిరి పప్పన్నం శాలేదా! మిరపకాయ మరచుర చూసింది.

"మానవాళి కంతకూ మనందరి అవ సరము వున్నది. ఆహార పదార్థాలన్నీ సమపాళాల్లో కలిస్తేనే ఆరోగ్యమైన ఆహారం మరి— బియ్యం సమాశావం.

"అందరి మాటా పరే పనిపిల్లలమండి పండు వృద్ధుల వరకు నేను లేనిదే గడ

స్నేబ్

వదే— కంకం గద్దదమైంది చక్కెరకు

"మా మాశేమిటి బియ్యంగారూ. తెల్లంలేనిదే యెట్లా? అన్నంలోనికేమి లేకపోయినాపచ్చిపులుసై వాపుండవర్దా "కాదన్నావా. పిల్లలేడుస్తూంటే నవ్విం చేది తెల్లమేగా! నీ పేరే చింతపండు ఎప్పుడూ చింతే' నవ్వుతూనే అన్నది బియ్యం

"నోరు బాగుండకపోతే యింతచింత పండు రెక్కయిబా నోట్లో వేసికొనవ బుద్ధి పుట్టదా!— శాకు చింతఅంటారే కాని మామూలుగా చింతచెట్లన్నీ శాస్తుండ గానే. నేను ప్రజలకంగోక పోతున్నా నవే చిత శాకు దట పప్పా! మనల నందరిని దాచిదాచి యీ చీకటి బజా రుల్లో యీ గోదాముల్లో కుక్కివేసి అ... యకులైన మీ ప్రజలను యీ వర్తకులు యీ హర్తకులు దోస్తున్నా రనే చింతవుండటంతప్పా!" చింతపండు మోహం వల్లగా కమిలిపోయింది తప్పు లేదమ్మా. చింతవుంటుంది. మన మను గడ ప్రజలకోసం. మనల్ని పండిస్తున్నది రైతుజనం. కాని మన బజకులు యీ చీకటిగదుల్లో" ఓదార్చింది పప్పు"దీనికి మార్గాంతరం లేదా!" పండ్లుకొరికింది మిరపకాయ.

"మా నెమ్మ, నెయ్యక్కలు—యెక్కడ కనవడ లేదు"—. అడిగింది బియ్యం "మిరపకాయలు శాల్చుకు తినడానికి గతిలేదు ప్రజలకు— ఇంశా మాపూ నేను న్నది. మా నె కొనగలవా రెందరు? ఏది నా నోనోవర్తకుడు రెపికే తెలియా ల్సిందే గదా! నిగ్గు "నిగ్గు" "నెయ్య శ్కా! నిన్నటలు గుర్తేపట్టలేకుండా వున్నాము. పలకరించింది పప్పు

"పొన పప్పూ ఇప్పుడు నేను నేను గాను. ఒక విధంగాపూర్వకుశానినిని శాలో ఒకటూ కలిపేది. పవస్తుతి అని కొప్పుకుని శా దిబ్బు అని యెమిశే మిటో ఒక్కొక్కప్పుడు వర్తకుడు బ్రాసి పెట్టిన లేబిల్ డబ్బామీద లేకపోతే నన్ను పేసే మరచిపోతూ వుంటాను", "మనకు వుండగానే వరుకు లేదంటూ ధరలు పెంచేస్తున్నారుయీటాకుశ్యాపా రస్తులు. యెంత కుతంత్రం! యిది కుట్రతప్ప మరేమిగాదు పీళ్లు మీద ప్రజాధీనం ప్రాణాలతో చెలగాటం ఆడు తున్నారు. ఇది సహించశాని విషయం. మిరపకాయ పటపటలాడింది.

"మనము ప్రేకపడి లాభంలేదు."— జొన్నమ్మ పణిగింది. "ఊరుకొనిలాభం లేదు."—గోధుమయ్య పాగడిశాడు. "అయ్యా! కంచె గట్టిగావుంశే చేలోకి గొర్లెటావస్తాయి"? బియ్యం వ్యం గ్యంగా ప్రశ్నించింది. ఇంతట్లో పడ గళ్ళు శా వకుకిపడ చప్పుడు నేను భయంతో—కళ్ళుమూసుకున్నాను. కళ్లు తెరిచిచూశునుగశా యెదుదుగుండా రకరకాల కూరగాయలరాసులు. ఒక క్షణం నిశ్శబ్దం. రయ్యనిగాలి వీచినట్ల యింది.

"ఈ పరుగు పందెంలో యెవరు విజే తలో శేలాలి. నిజానికిమిమ్మల్నికలను కునేందుకే మమ్మల్నివరుగెత్తిస్తున్నారు మాధరలు పెంచేస్తున్నారు." కూర గాయలేశ్రగ్రీవంగా మాట్లాడి అదృశ్య మైశాయి.

"అసలీ తప్పంశా ప్రభుత్వంశారిది. శారికి తెలియదా! అశారి భాశ్యాల ధర లాశాశాని కంటుతున్నాయని—— తెలుసు. ముమ్మాటికీ తెలుసు" మిరప కాయ ప్రేలింది.

"మరేందుకు ధరల పదువులోనికి తీసుకొనిశారు? ఈ రాకసుల చెందు కుకిలియ్యరు? చేశగాశా? పువ్వు చిట పటలాడింది.

"చేశగాకగాదు. బియ్యదానికిష్టము లేక, ప్రభుత్వం పెట్టె శాళంలోపలి యీలాంటి గుత్తాస్వామ్యపారస్తుల జేబుల్లో నున్నాయి. మాయలమరాఠి ప్రాణాలు చికాకులో వున్నట్లు. మిరపకాయ గర్జిం చింది.

ఇంతట్లో బడబడా చప్పుడు,శాపేవు అలంకి కిరపకాయలు పీపాలు కొన్ని చిన్నచిన్న డబ్బాలు, అగ్గిపెట్టెలు, సిగ రేటు పెట్టెలు, చేరాయి అంశా రణ గొణ ధ్వని. అశాశావరణంలో ఎవరో యిద్దరు మనుష్యులు మాట్లాడుకుంటు న్నట్టు—" అదిగాదు పరుకెందుకు విడు దల కోయరుమీరు?" ఆహారపదార్థాలను ఎందుకు కత్తిచేస్తున్నారు?

"అవసయం మీకూ తెలుసు. డబ్బు మీద ఆశలేనివెవరికి? మీ వరకు ఆశ లేదా? మీ సంఘానికిచ్చిన విరాళాలు, మీయెన్నికలకైన ఖర్చులు, అప్పుడప్పు డాఫీసర్లకిచ్చే లంచాలు — యివన్నీ యెక్కడనుంచి వస్తున్నాయని మీ వుద్దే శ్యము! మా యిళ్ళల్లో శాకుకేమవు లున్నాయా? కల్పవృక్షాలున్నాయా దీనికి మే మొక్కళ్ళ మే కారణంగాదు. ప్రజాశికలపేరిట యిష్టమువచ్చినట్లు దేశంలో డబ్బు విర జిమ్మారు మీరు. ఆ దీగాశ దేశంలో దొంగడబ్బు చెలామణి అవుతోంది. మీ లెక్కకు వచ్చిన దొంగడబ్బే రెండువేల కోట్ల రూపాయలున్నది. లెక్కకురాని దెంతో మరి? కనుక ప్రభూ! మనమొకరి నొకరు నిందించుకొని లాభంలేదు. కలిసి వుండటమే శ్రేయస్కరము. మునిగిశే యిద్దరము మునుగుదాము. ప్రజలగోల కర్థంలేదు. తుఱదోశవ, యీ అలజడి, యీ ఆలోచన యెన్నికలకు ముందుండ వలసినది. ఇప్పుడెడి స్తే యేమి లాభం? ఇక కత్తిఅంటారు. రోగాలురావడా కి రోగాలువస్తే మందులు-అదీ కత్తియే- అందువలన డాక్టర్లు అవసరం యిట్లాగే యిదొక గొలుసు.

మీరు మొహమాటస్తులు మీకందరికీ పనులుంటాయి. మీరెవరిని కాదనలేరు, అంటే మీకు కోపం రాగలదు మీకొక సిద్ధాంతం లేదు, తిగ కదిపితే డొంక కదులు తుంది—కృతజ్ఞులము.

ఇంత వరకుకంటే యెక్కువ వుండ లాదని ముందే ప్రకటించారు. దొరికి తే గదా దొంగ పెలవు"

మాట లాగిపోయి బాయి. గాలి స్తంభించినట్లయింది

"ఓ మొద్దూ! నిన్నాశా? ఓ మట్టి ముద్దా! ఓ చలిమిడి ముద్దా! తెలిసిందా! నీకు సిగ్గేవుంటే, బుద్ధేవుంటే ఓ సామాన్యుశా! నీకు నిజంగా ఆశతే వుంటే, ఓ పంసారీ! ఓ కూలీ! ఓ రైశా! ఓ ఉద్యోగి! ఓ నిరుద్యోగి! నీకడుపు నిజంగా శాలుతుంటే, యిటా కూర్చో గలవా? పో! పో! ఆకలున్న వాడికి అవసరమున్న వాడికి ఆలోచన వుం టుంది. ఆ వేదన వుంటుంది. అవసరం తీరిందా కాని నిద్రరాశాదు. పో! చూస్తానే! ఈ నిజం ప్రజలకు చెప్పు. బుద్ధికలిగి ఘుజం ఘుజం కలపండి నిజాన్ని తెల్పండి. ఆహార ధాన్యాలన్ని నామీ దకు వచ్చినట్టయింది. మిరపకాయ నాకంట్లో పడినట్లుంది. నా వెనుకగా వచ్చే. కొన్ని డబ్బాలు నన్ను ప్రేందకు పెట్టిశేశాయి. కళ్ళు తెలుచి చూడుదు గదా మశళ మంచంలో నేను బాగా తెల్లవారిపోయింది. గబగబ లేశాను ఈ పూట కూడ "క్యూ"లో చివరి వాడను కేనే నేమో!—

రేకి పంచి తినుకొని, చిల్లర డబ్బు లకు ప్రక్కింటి శెళ్ళాను ఇది కథగాదు

ప్రేమికుడి నిర్వేదం

ఇంకా తిరుపతి కొండలు మరుపు రాలేదు కొండమెట్టవలె దారి మలుపులవలె నిద్దుర్గిరిపుల వరుసల వలె ఊపాలు సాగిపోతున్నవి హుం డీలో డబ్బులవలె హృదయంలో పేరు కొంటున్నవి. తియనితీలపులు మాయని మమతలు మది లో ముసురుకొంటు న్నవి కండ్లుమూసినా, తెరచినా ఆ మనోహరమూర్తి ఎదురుగా ఆగుపి స్తోంది

"శేఖరం—శేఖరం—. తల్లి పిలుపులో ఇహ లోకంలో పడ్డాడు శేఖర్". "నీ పెండ్లి విషయం మాట్లాడాలని కర్మ గారు రేపే వస్తున్నారు నీకేమి అభ్యం తరాలేదు కదా. పేమ. దైవం మమకారాలకు ఇవన్నీ వారి ఆనిస్కార ణలు శాలోలు. అయితే పేపెవరు-నీలి మెవరు కుసుమెవ్వరు-

అంతులేని ఆలోచనలతో అర్ధరాత్రి దాటింది.

శేఖరు చేయిపట్టుకుని లాక్కెళు తూంది. నీలిమ ఎక్కడనని అడిగితే దైవ్యం శెప్పలేయింది. చేయివిదిలించు కోబ్రయత్నం చేశాడు. నీలిమగట్టిగా పట్టుకుని అతని ప్రయత్నాన్ని నిష్ఫలం చేసింది. మెల్లిగా మేడమెట్లు దిగా రిద్దరూ. ఒక చేశలో శేఖరు చేయిపట్టు కుని మరొక చేయితో తలుపు తీసింది- నీలిమ తలుపు చప్పుడు కెవరైశా లేస్తారేమోనని భయపడ్డాడు శేఖరు. తలుపు తెరుచ బడింది కాని అమార్గం ఎటు తీసికెళ్తుందో శేఖరు కరోమ నయంగా వుంది. చుట్టూ చీకట్ల ధిం వ్యాపించియుంది. ఆకాశంలో నక్ష త్రాలు మినుకుమినుకు మంటున్నాయి. చంద్రుడు వారితో పాటే ప్రయాణం చేస్తున్నాడు. అలా యెంత దూరం యెంత కాలం నడవాలో శేఖరుకర్థం కాలేదు. ఇక నేను నడవలేనంశామను కున్నాడు, కాని పెదవులు విప్పలేక పోయాడు. కొంతదూరం వెళ్ళేసరికి తనకళ్ళను కాశే వస్తున్నట్లేపోయాడు.

ఇక్కడికెందుకు తోలుకొని వచ్చావ్ మనసులో అనుకున్నాడు శేఖర్.

తిరిగిఅదేచెట్టుక్రిందకూర్చున్నారిద్దరూ కిలాకిలావస్త్రాది నీలిమ. అతనిలో మాతనోశ్చాహం పెల్లుబికింది ప్రక్క నున్న వరోవరం మండి చల్లనిగాలి విస్తోంది. గతం జ్ఞప్తికి తెస్తోంది. అను కోకుండా రెండు రోజా పుప్పొలు కోసు కొనివచ్చాడు. తల్లి పెట్టమన్నట్లుగా అతనివై కొరిగింది నీలిమ, ఆమెకళలో గులాబీ పెట్టబోయాడు. అకస్మాత్తుగా తనకు నీలిమేమీ దయిజ్ఞ ప్రికి వచ్చింది కాని నీలిమస్పర్శతో తనను తానుమర్చి పోయాడు. పూలమత్త లలో అమర్చాడు. గలగల నవ్వుతూ అతని కళ్ళల్లోకి చూచింది నీలిమ. అనే చిలిపి కళ్ళు అతణ్ణివశంచేసుకొన్నాయి అతని పెదవులపై యేదో మృదువుగా మధురంగా తగిలింది. అవ్యాయం అని యోపించింది హృదయం —పెదవులు విడివడ్డాయి-

నీలిమా- అన్నాడు శేఖర్-

ఊ!

తప్పుకదూ-

పడితప్పు-

జలాపన్ను-

ఎవరిది తప్పు-

నీది-

హుదా నీదా-వాడు తప్పుశానిది నేను తప్పెలా కాశుంది-పరాయి పురుషుని-అర్ధరాత్రి.

చాల్చాలు ఎవరు తపశారు? ఎవరు పరాయివాడు? ప్రేమించిన పురుషుడేలా పరాయివాడవుశాడు? నేనెప్పటికీ నీ జాన్లేవని మీరు చెప్పలేదూ మీ మనసూ మీ శరీరం సర్వమూ శాకేశని ప్రతిజ్ఞ చేయలేదూ. లోశానికి తెలియకుశ్నా లో కేళ్ళరుడి కిడాంశా తెలియదూ!

తెలుసు శాకు తెలుసు కాని నేశా వాడఅనిపిశాకుణ్ణి సర్వ స్వతంత్రుణ్ణి అదిపూర్వజన్మలాంటిది నిజానికి నేను అంటే మీకు కోపం రాగలదు మీకొక సిద్ధాంతం లేదు, తిగ కదిపితే డొంక కదులు తుంది—కృతజ్ఞులము.

ఇంత వరకుకంటే యెక్కువ వుండ లాదని ముందే ప్రకటించారు. దొరికి తే గదా దొంగ పెలవు"

మాట లాగిపోయి బాయి. గాలి స్తంభించినట్లయింది

"ఓ మొద్దూ! నిన్నాశా? ఓ మట్టి ముద్దా! ఓ చలిమిడి ముద్దా! తెలిసిందా! నీకు సిగ్గేవుంటే, బుద్ధేవుంటే ఓ సామాన్యుశా! నీకు నిజంగా ఆశతే వుంటే, ఓ పంసారీ! ఓ కూలీ! ఓ రైశా! ఓ ఉద్యోగి! ఓ నిరుద్యోగి! నీకడుపు నిజంగా శాలుతుంటే, యిటా కూర్చో గలవా? పో! పో! ఆకలున్న వాడికి అవసరమున్న వాడికి ఆలోచన వుం టుంది. ఆ వేదన వుంటుంది. అవసరం తీరిందా కాని నిద్రరాశాదు. పో! చూస్తానే! ఈ నిజం ప్రజలకు చెప్పు. బుద్ధికలిగి ఘుజం ఘుజం కలపండి నిజాన్ని తెల్పండి. ఆహార ధాన్యాలన్ని నామీ దకు వచ్చినట్టయింది. మిరపకాయ నాకంట్లో పడినట్లుంది. నా వెనుకగా వచ్చే. కొన్ని డబ్బాలు నన్ను ప్రేందకు పెట్టిశేశాయి. కళ్ళు తెలుచి చూడుదు గదా మశళ మంచంలో నేను బాగా తెల్లవారిపోయింది. గబగబ లేశాను ఈ పూట కూడ "క్యూ"లో చివరి వాడను కేనే నేమో!—

రేకి పంచి తినుకొని, చిల్లర డబ్బు లకు ప్రక్కింటి శెళ్ళాను ఇది కథగాదు

కథానిక

తరముండదని వదిన నాతో చెప్పింది అందువా కుసుమ నీకు చిన్నప్పటినుండి పరిచయం స్నేహంకూడాను చదువూ చక్కదనమూ కలపిల్ల అర్థబలం. అంగ బలం అన్నీవున్న సంబంధం. నాన్నకి సంబంధం అన్ని విధాలా వచ్చింది. శర్మగారితో సంబంధం సాఖాత్తు మంత్రి గారితో వియ్యమందినట్లే"— అంటూ తెచ్చిన కాఫీ కప్పు శేఖరుముందుంచి వెళ్ళిపోయింది తల్లి. స్టేషన్‌లో నిలబడి బండిని ఎక్స్‌ప్రెస్ క్రాస్ రెసిపటుగా-

నిస్పృహుడయ్యాడు పర్యేంద్రియా లొక్కసారే పమ్మె చేశాయి బదులు చెబుదామని విడివడని పెదవులప్లేవుండి పోయాయి నిశ్శబ్దాశ్వాసాలు నిలచి పట్టగా-హృద్గతి ఆగిపోయినట్టుగా-శరీరం స్తంభించినట్టుగా అనిపించింది అలా ఎంతకాలం గడిచిందో ఆతనికే తెలీదు. తిరిగి తేరుకునేశాగా కళ్ళలో నాళి చల్లదిపోయింది శోకజాలికి పిలుపు వచ్చింది. ఆశలి లేదనిచెప్పి వెళ్లి పడక పై మేను వాల్చాడు శరీరం చల్లబడు తోంది కాని చెదరు వేడెక్కుతోంది. సంకులసమరం జరుగుతోందని హృద యంలో ఆలోచన ప్రవంతి కట్టలు తెంచుకొని పారుతోంది. తుణంత్రికం నీలిమను వదిలివచ్చి సమయంలో కలిగిన

పూలబాటలో వాడి ముళ్ళు

(శీర్షిక తరువాయి)

పోయి. అంద హీనంగా తయారు యింది అనుకున్నాను.

నేను తెప్పుడు నీరజ తరమా మా యింటికి వస్తూ పోతూ ఉండేది.

ఎప్పుడయ్యా అమె నా కంటబడితే తలవంచుకునేది కళ్ళల్లోని నీరు నాకగు పడకుండా.

నాలుగయిదుసార్లు డబ్బు అవసర మొస్తే ఇచ్చాను మా శ్రీమతిద్వారా. "ఎలాంటివారికిఎంతెంతగతికివడుతుంది." అనుకున్నాను మనసులో.

ఒక రోజు మా శ్రీమతి తెప్పి న మాటల్లో నా మనసంశా బాధతో విల విల్లాడిపోయింది.

నీరజ భర్త ఆ రాత్రి ఎవరో స్త్రీని వెంటతీసుకుని వచ్చాడట. నీరజ ఏదో అంటే బాగా బాది ఇట్లోనుండి బయ టకు వెళ్ళగొట్టాడట.

నెల రోజుల తరువాత ఒక రోజు ఆఫీస్ నుండి రాగానే మా శ్రీమతి పిడుగులాటి వార్త నాచెవిని చేసింది!

గుండె ఆగినంత పనయింది! వెంటనే నీరజ యింటికి పరుగెత్తాను. ఇంట్లోని భయంకరమైన దృశ్యాన్ని చూడలేక పోయాను!

తిరపకాయిలు మంటల్లో కాలిపోయి. చిత్రకృతంగా గుర్తుపట్టలేని స్థితిలో నేల మీద పడి ఉంది నీరజ.

వళ్ళకు చేపడుస్తూ కూర్చున్న ఆమె భర్తమీదికి బాధ్యత్ట్టి మళ్లింది.

అదిరిపోయాను!! అతడు ర....మా....న....తి !!—

ఒక్కతణం కూడా అక్కడ నిలబడ లేక యింటికి వచ్చేశాను

వి. సదానంద్

నీలిమ నిజంగా ప్రేమిస్తోందా—ఛీఛీ నీలి మపై అవిశ్వాసమా- నీలి ప్రేమ మను పంచేహి చడ ? ఇంతకన్నా ఆత్మ వంచన మరేముంది అనలు ఈప్రేమ ఎలా సృష్టించబడింది. దీనిలో యదార్థ మెంతవరకు? తను కుసుమను మాత్రం ప్రేమించలేదా-అన్నా తన మనస్సులో తలెత్తుతున్న ఈ వెఱ్ఱి ప్రశ్నలకు నిజమ సమస్యలకు పరిష్కారమేమిటి-అనుభ విస్తే కాని అంతుకనుక్కోలేనిదీ జీవన సమస్య ఈ సమస్యేమనలో జీవితం బలిశానవలెనందా!భగవన్-హేభగవాన్-

అసలు భగవంతుడంటూ ఒకడు వున్నాడా? ఉంటే ఈ బలిన సమస్యనిలా సృష్టించాడు ఎలా పరిష్కరిస్తాడు. నిజంగా సృష్టి అంటూ పేరేవున్నాదా లేక అది మానసిక శాస్త్రవేత్తల అద్భు తపు సృష్టిశాదు కదా. పేమ. దైవం మమకారాలకు ఇవన్నీ వారి ఆవిష్కార ణలు శాలోలు. అయితే పేపెవరు-నీలి మెవరు కుసుమెవ్వరు-

అంతులేని ఆలోచనలతో అర్ధరాత్రి దాటింది.

శేఖరు చేయిపట్టుకుని లాక్కెళు తూంది. నీలిమ ఎక్కడనని అడిగితే దైవ్యం శెప్పలేయింది. చేయివిదిలించు కోబ్రయత్నం చేశాడు. నీలిమగట్టిగా పట్టుకుని అతని ప్రయత్నాన్ని నిష్ఫలం చేసింది. మెల్లిగా మేడమెట్లు దిగా రిద్దరూ. ఒక చేశలో శేఖరు చేయిపట్టు కుని మరొక చేయితో తలుపు తీసింది- నీలిమ తలుపు చప్పుడు కెవరైశా లేస్తారేమోనని భయపడ్డాడు శేఖరు. తలుపు తె